

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ
ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ 2013-2017

ΜΕΡΟΣ Α: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ, ΔΙΑΝΟΜΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

Στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

- i) Να καθορισθούν οι διαδικασίες και τα χρονοδιαγράμματα για την κατάρτιση των επαγγελματιών χρηστών, των διανομέων και των συμβούλων ώστε να αποκτήσουν επαρκείς γνώσεις σχετικά με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και
- ii) να θεσπιστεί το σύστημα χορήγησης πιστοποιητικού από την Αρμόδια Αρχή, το οποίο θα αποδεικνύει αυτή την επάρκεια των γνώσεων.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η απόκτηση επαρκών γνώσεων από τους επαγγελματίες χρήστες, τους διανομείς και τους συμβούλους, γεγονός που αναμένεται να οδηγήσει στη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

1) ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΧΡΗΣΤΕΣ

Μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2015, όλοι οι επαγγελματίες χρήστες θα πρέπει να είναι κάτοχοι Πιστοποιητικού Κατάρτισης Επαγγελματία Χρήστη Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων το οποίο θα αποδεικνύει ότι έχουν αποκτήσει επαρκείς γνώσεις ως προς τα θέματα του Παραρτήματος II των Κανονισμών.

α) Απαιτήσεις για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης

Για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης Επαγγελματία Χρήστη Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων απαιτείται:

- i) Υποβολή αίτησης στο Τμήμα Γεωργίας για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης, σε έντυπο που εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή και
- ii) Συμμετοχή σε σειρά εκπαιδευτικών σεμιναρίων που οργανώνονται από το Τμήμα Γεωργίας ώστε να περιλαμβάνουν τουλάχιστον όλα τα θέματα του Παραρτήματος II των Κανονισμών, λαμβάνοντας υπόψη το ρόλο και τις ευθύνες των επαγγελματιών χρηστών. Τα σεμινάρια καταρτίζονται από το Τμήμα Γεωργίας και εγκρίνονται από την Αρμόδια Αρχή,

ή

iii) επιτυχία σε γραπτές εξετάσεις που οργανώνει το Τμήμα Γεωργίας με ύλη που περιλαμβάνει τουλάχιστον όλα τα θέματα του Παραρτήματος II των Κανονισμών. Σε περίπτωση που ο αιτητής αποτύχει στις εξετάσεις, θα πρέπει να παρακολουθήσει τα εκπαιδευτικά σεμινάρια, που αναφέρονται στο σημείο ii πιο πάνω, για να του χορηγηθεί το Πιστοποιητικό Κατάρτισης.

Στην αίτηση που αναφέρεται πιο πάνω, η Αρμόδια Αρχή δύναται να απαιτεί την υποβολή στοιχείων που να αποδεικνύουν την επαγγελματική ιδιότητα του αιτητή για απόκτηση Πιστοποιητικού Κατάρτισης Επαγγελματία Χρήστη Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων (π.χ. γεωργός, κηπουρός κτλ.).

Η Αρμόδια Αρχή δύναται να απαιτεί τη συμπληρωματική κατάρτιση των επαγγελματιών χρηστών όταν το κρίνει απαραίτητο.

Το Πιστοποιητικό Κατάρτισης χορηγείται από το Τμήμα Γεωργίας, ισχύει για πέντε (5) χρόνια και μπορεί να ανανεώνεται για διαδοχικές περιόδους πέντε χρόνων.

Πρόσωπα που κατέχουν το Πιστοποιητικό Κατάρτισης Συμβούλου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων δύναται να αποκτήσουν άμεσα το Πιστοποιητικό Κατάρτισης Επαγγελματία Χρήστη Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων εφόσον υποβάλουν την πιο πάνω αίτηση.

β) Ανανέωση Πιστοποιητικού Κατάρτισης

Για την ανανέωση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης Επαγγελματία Χρήστη Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων υποβάλλεται αίτηση στο Τμήμα Γεωργίας σε έντυπο που εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή.

γ) Ανάκληση Πιστοποιητικού Κατάρτισης

Το Τμήμα Γεωργίας δύναται να ανακαλέσει ή να αναστείλει την ισχύ για όση χρονική διάρκεια κρίνει αναγκαία, οποιοδήποτε Πιστοποιητικού Κατάρτισης Επαγγελματία Χρήστη Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι ο κάτοχός του δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου ή των Κανονισμών ή του παρόντος Διατάγματος ή εγγράφων υποδείξεων του Τμήματος Γεωργίας.

Προτού λάβει απόφαση για την ανάκληση ή αναστολή της ισχύς του Πιστοποιητικού Κατάρτισης, το Τμήμα Γεωργίας ειδοποιεί γραπτώς το επηρεαζόμενο πρόσωπο για την πρόθεσή του ενημερώνοντάς το για τους λόγους για τους οποίους προτίθεται να ενεργήσει τοιουτοτρόπως, παρέχοντάς του δικαίωμα υποβολής παραστάσεων εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία της επίδοσης της ειδοποίησης. Το επηρεαζόμενο πρόσωπο δύναται να προσβάλει την απόφαση εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτό της απόφασης, με γραπτή και αιτιολογημένη προσφυγή στον Υπουργό.

2) ΔΙΑΝΟΜΕΙΣ

Μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2015, όλοι οι διανομείς θα πρέπει να είναι κάτοχοι Πιστοποιητικού Κατάρτισης Διανομέα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων το οποίο θα αποδεικνύει ότι έχουν αποκτήσει επαρκείς γνώσεις ως προς τα θέματα του Παραρτήματος II των Κανονισμών.

Στους διανομείς που θα πρέπει να κατέχουν Πιστοποιητικό Κατάρτισης Διανομέα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων συμπεριλαμβάνονται:

- οι πωλητές φυτοπροστατευτικών προϊόντων (λιανική πώληση)
- οι ιδιοκτήτες καταστημάτων λιανικής πώλησης φυτοπροστατευτικών προϊόντων και
- τουλάχιστον ένα άτομο που είναι εργοδοτούμενο φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι υπεύθυνο για τη διάθεση φυτοπροστατευτικού προϊόντος στη Δημοκρατία.

α) Απαιτήσεις για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης

Για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης Διανομέα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων απαιτείται:

- i) Υποβολή αίτησης στο Τμήμα Γεωργίας για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης, σε έντυπο που εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή,
- ii) Συμμετοχή σε σειρά εκπαιδευτικών σεμιναρίων που οργανώνονται από το Τμήμα Γεωργίας ώστε να περιλαμβάνουν τουλάχιστον όλα τα θέματα του Παραρτήματος II των Κανονισμών λαμβάνοντας υπόψη το ρόλο και τις ευθύνες των διανομέων. Τα σεμινάρια καταρτίζονται από το Τμήμα Γεωργίας και εγκρίνονται από την Αρμόδια Αρχή.

Στην περίπτωση που το Τμήμα Γεωργίας γνωστοποιήσει στην Αρμόδια Αρχή την αδυναμία της να παρέχει πρόσβαση σε κατάλληλη κατάρτιση, η Αρμόδια Αρχή δύναται να πιστοποιήσει άλλους φορείς για την παροχή της εν λόγω κατάρτισης, σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζει με Απόφασή της. Η Απόφαση για την πιστοποίηση τέτοιων φορέων εκδίδεται το αργότερο μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2013.

- iii) Επιτυχία σε γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις που διοργανώνονται από το Τμήμα Γεωργίας, με ύλη τη θεματολογία των πιο πάνω εκπαιδευτικών σεμιναρίων.

Κατά παρέκκλιση από το σημείο ii πιο πάνω, εάν αιτητής αποδείξει επάρκεια γνώσεων σε θέμα ή θέματα του Παραρτήματος II των Κανονισμών, με την υποβολή πτυχίου, πιστοποιητικού ή άλλου διπλώματος παρακολούθησης του αντίστοιχου θέματος ή θεμάτων που να ικανοποιεί τριμελή Επιτροπή που ορίζει η Αρμόδια Αρχή, δύναται να εξαιρεθεί από τη συμμετοχή στα εκπαιδευτικά σεμινάρια για το θέμα ή θέματα αυτά. Για το σκοπό αυτό, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στο Τμήμα Γεωργίας αίτηση για Εξαίρεση Συμμετοχής από τα Εκπαιδευτικά Σεμινάρια, σε έντυπο που εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή.

Η Αρμόδια Αρχή δύναται να απαιτεί τη συμπληρωματική κατάρτιση των διανομέων όταν το κρίνει απαραίτητο.

Το Πιστοποιητικό Κατάρτισης χορηγείται από το Τμήμα Γεωργίας, ισχύει για πέντε (5) χρόνια και μπορεί να ανανεώνεται για διαδοχικές περιόδους πέντε χρόνων.

β) Ανανέωση Πιστοποιητικού Κατάρτισης

Για την ανανέωση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης Διανομέα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων υποβάλλεται αίτηση στο Τμήμα Γεωργίας, σε έντυπο που εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή.

γ) Ανάκληση Πιστοποιητικού Κατάρτισης

Το Τμήμα Γεωργίας δύναται να ανακαλέσει ή να αναστείλει την ισχύ για όση χρονική διάρκεια κρίνει αναγκαία, οποιουδήποτε Πιστοποιητικού Κατάρτισης Διανομέα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι ο κάτοχός του δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου ή των Κανονισμών ή του παρόντος Διατάγματος ή εγγράφων υποδείξεων του Τμήματος Γεωργίας.

Προτού λάβει απόφαση για την ανάκληση ή αναστολή της ισχύς του Πιστοποιητικού Κατάρτισης, το Τμήμα Γεωργίας ειδοποιεί γραπτώς το επηρεαζόμενο πρόσωπο για την πρόθεσή του ενημερώνοντάς το για τους λόγους για τους οποίους προτίθεται να ενεργήσει τοιοιούτοτρόπως, παρέχοντάς του δικαίωμα υποβολής παραστάσεων εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από

την ημερομηνία της επίδοσης της ειδοποίησης. Το επηρεαζόμενο πρόσωπο δύναται να προσβάλει την απόφαση εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτό της απόφασης, με γραπτή και αιτιολογημένη προσφυγή στον Υπουργό.

3) ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2015, όλοι οι σύμβουλοι θα πρέπει να είναι κάτοχοι Πιστοποιητικού Κατάρτισης Συμβούλου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων το οποίο θα αποδεικνύει ότι έχουν αποκτήσει επαρκείς γνώσεις ως προς τα θέματα του Παραρτήματος ΙΙ των Κανονισμών.

α) Απαιτήσεις για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης

Για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης Συμβούλου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων απαιτείται:

i) Υποβολή αίτησης στο Τμήμα Γεωργίας για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης, σε έντυπο που εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή,

ii) Πιστοποιητικό εγγραφής γεωπόνου, σε κλάδο για τον οποίο εγκρίνεται από το Συμβούλιο Γεωπόνων, με βάση το πτυχίο ή δίπλωμα που κατέχεται, σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Εγγραφής Γεωπόνων Νόμου.

Πρόσωπα που ασχολούνται με τον καταρτισμό και εφαρμογή προγραμμάτων φυτοπροστασίας σε δασικά είδη σε Δάση, θα πρέπει να αποκτήσουν Πιστοποιητικό Κατάρτισης Συμβούλου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων που θα αφορά αποκλειστικά αυτό το πεδίο εφαρμογής. Στην περίπτωση αυτή, οι αιτητές δύνανται, αντί του πιο πάνω Πιστοποιητικού εγγραφής γεωπόνου, να προσκομίζουν αντίγραφο Πανεπιστημιακού Διπλώματος ή Τίτλου στη Δασολογία,

και

iii) Συμμετοχή σε σειρά εκπαιδευτικών σεμιναρίων που οργανώνονται από την Αρμόδια Αρχή σε συνεργασία με το Συμβούλιο Γεωπόνων ώστε να παρέχεται η απαιτούμενη συμπληρωματική κατάρτιση λαμβάνοντας υπόψη τα θέματα του Παραρτήματος ΙΙ των Κανονισμών καθώς και το ρόλο και τις ευθύνες των συμβούλων.

Το Πιστοποιητικό Κατάρτισης χορηγείται από το Τμήμα Γεωργίας, ισχύει για πέντε (5) χρόνια και μπορεί να ανανεώνεται για διαδοχικές περιόδους πέντε χρόνων. Η Αρμόδια Αρχή δύναται να απαιτεί τη συμπληρωματική κατάρτιση των Συμβούλων όταν το κρίνει απαραίτητο.

β) Ανανέωση Πιστοποιητικού Κατάρτισης

Για την ανανέωση του Πιστοποιητικού Κατάρτισης Συμβούλου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων υποβάλλεται αίτηση στο Τμήμα Γεωργίας σε έντυπο που εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή.

γ) Ανάκληση Πιστοποιητικού Κατάρτισης

Το Τμήμα Γεωργίας δύναται να ανακαλέσει ή να αναστείλει την ισχύ για όση χρονική διάρκεια κρίνει αναγκαία, οποιουδήποτε Πιστοποιητικού Κατάρτισης Συμβούλου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι ο κάτοχός του δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου ή των Κανονισμών ή του παρόντος Διατάγματος ή εγγράφων υποδείξεων του Τμήματος Γεωργίας.

Προτού λάβει απόφαση για την ανάκληση ή αναστολή της ισχύς του Πιστοποιητικού Κατάρτισης, το Τμήμα Γεωργίας ειδοποιεί γραπτώς το επηρεαζόμενο πρόσωπο για την πρόθεσή του ενημερώνοντάς το για τους λόγους για τους οποίους προτίθεται να ενεργήσει τοιούτοτρόπως, παρέχοντάς του δικαίωμα υποβολής παραστάσεων εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία της επίδοσης της ειδοποίησης. Το επηρεαζόμενο πρόσωπο δύναται να προσβάλει την απόφαση εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτό της απόφασης, με γραπτή και αιτιολογημένη προσφυγή στον Υπουργό.

4) Απαγορεύσεις

Από τις 26 Νοεμβρίου 2015, απαγορεύεται η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων από επαγγελματίες χρήστες, η διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και η παροχή συμβουλών σχετικά με τη διαχείριση επιβλαβών οργανισμών και την ασφαλή χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, από πρόσωπα που δεν έχουν λάβει το Πιστοποιητικό Κατάρτισης Επαγγελματία Χρήστη, Διανομέα και Συμβούλου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων, αντίστοιχα, που προνοείται πιο πάνω.

Από τις 26 Νοεμβρίου 2015, η χορήγηση προφορικών ή έγγραφων οδηγιών προς τον τελικό χρήστη, για χρήση του ενδεδειγμένου φυτοπροστατευτικού προϊόντος σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς αδειοδότησής του, επιτρέπεται μόνο από πρόσωπα που κατέχουν το Πιστοποιητικό Κατάρτισης Συμβούλου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων. Η Αρμόδια Αρχή δύναται, αν το κρίνει αναγκαίο, να επιτρέπει τη χρήση φυτοπροστατευτικού προϊόντος μόνο κατόπιν έγγραφων οδηγιών Συμβούλου.

ΜΕΡΟΣ Β: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

i) Μέτρα με τα οποία να διασφαλίζεται ότι, μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2015, όλοι οι διανομείς θα απασχολούν επαρκές προσωπικό που να κατέχει το σχετικό Πιστοποιητικό Κατάρτισης που αναφέρεται στο Μέρος Α του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος και το οποίο να είναι διαθέσιμο κατά το χρόνο πώλησης για να παρέχει στους πελάτες κατάλληλες πληροφορίες όσον αφορά τη χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, τους κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον και οδηγίες για την ασφάλεια όσον αφορά τη διαχείριση των κινδύνων αυτών σχετικά με τα εν λόγω προϊόντα,

ii) μέτρα με τα οποία να διασφαλίζεται ότι, μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2015, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που είναι εγκεκριμένα για επαγγελματική χρήση θα πωλούνται μόνο σε πρόσωπα που κατέχουν το σχετικό Πιστοποιητικό Κατάρτισης που αναφέρεται στο Μέρος Α του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος και

iii) μέτρα με τα οποία να διασφαλίζεται ότι οι διανομείς που πωλούν φυτοπροστατευτικά προϊόντα σε μη επαγγελματίες χρήστες παρέχουν γενικές πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από τη χρήση αυτών, ιδίως σχετικά με τις πηγές κινδύνου, την έκθεση, τον ορθό τρόπο αποθήκευσης, το χειρισμό και την εφαρμογή, την ασφαλή διάθεση σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία για τα απόβλητα, καθώς και σχετικά με εναλλακτικές λύσεις χαμηλού κινδύνου.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η πώληση φυτοπροστατευτικών προϊόντων που είναι εγκεκριμένα για επαγγελματική χρήση, μόνο από προσωπικό που κατέχει επαρκείς γνώσεις και προς πρόσωπα που κατέχουν επαρκείς γνώσεις, καθώς και η παροχή πληροφοριών για τους κινδύνους από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και η διαχείριση αυτών των κινδύνων. Τα μέτρα αυτά αναμένεται να οδηγήσουν στη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων κατά την πώληση ή χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, στην υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

Τα μέτρα αυτά θα εφαρμόζονται παράλληλα με τα όσα προνοούνται στους περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμούς του 2003, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

1) Μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2014, η Αρμόδια Αρχή θα καταρτίσει Κατάλογο Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Επαγγελματικής Χρήσης, στον οποίο θα συμπεριλαμβάνονται και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που χαρακτηρίζονται ως τοξικά, πολύ τοξικά, καρκινογόνα, μεταλλαξιογόνα ή τοξικά για την αναπαραγωγή σύμφωνα με τον περί Χημικών Ουσιών Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Ο Κατάλογος δυνατόν να διαχωρίζεται ανάλογα με την ομάδα των επαγγελματιών χρηστών που δύνανται να χρησιμοποιούν τα συγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα κατά την επαγγελματική τους δραστηριότητα.

2) Μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2015, όλοι οι κάτοχοι άδειας πωλητή γεωργικών φαρμάκων σύμφωνα με τους περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμούς του 2003, θα πρέπει να κατέχουν το Πιστοποιητικό Κατάρτισης Διανομέα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων που προνοείται στο Μέρος Α του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος.

3) Από τις 26 Νοεμβρίου 2015, η πώληση φυτοπροστατευτικού προϊόντος επιτρέπεται μόνο στην παρουσία πωλητή που να κατέχει το σχετικό Πιστοποιητικό Κατάρτισης.

4) Από τις 26 Νοεμβρίου 2015, ο πωλητής θα πρέπει να παρέχει στους πελάτες κατάλληλες πληροφορίες όσον αφορά τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων, τους κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον και οδηγίες ασφάλειας για τη διαχείριση των κινδύνων αυτών σχετικά με τα συγκεκριμένα προϊόντα.

Για να δύναται να παρέχει τις οδηγίες αυτές, ο πωλητής θα πρέπει να είναι κάτοχος του Πιστοποιητικού Κατάρτισης Συμβούλου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων που αναφέρεται στο Μέρος Α του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο ιδιοκτήτης του καταστήματος θα πρέπει να συνάψει συμβόλαιο με πρόσωπο που να κατέχει αυτό το Πιστοποιητικό, με το οποίο θα δηλώνεται η ευθύνη του προσώπου αυτού:

- (α) για την επίβλεψη του καταστήματος και του πωλητή ή πωλητών που εργοδοτούνται σε αυτό για την εφαρμογή των περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμών του 2003, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται,
- (β) για τη λήψη μέτρων ελαχιστοποίησης των κινδύνων από το χειρισμό των γεωργικών φαρμάκων στο κατάστημα (π.χ. κατά τη μεταφορά, την αποθήκευση κτλ.)
- (γ) για τις ενέργειες που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν σε περίπτωση ατυχήματος και
- (δ) για να παρέχει στους πελάτες, εγγράφως ή προφορικά, τις κατάλληλες πληροφορίες όσον αφορά τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων, τους κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον και οδηγίες ασφάλειας για τη διαχείριση των κινδύνων αυτών σχετικά με τα συγκεκριμένα προϊόντα.

Για να διασφαλίζεται ότι ο κάτοχος Πιστοποιητικού Κατάρτισης Συμβούλου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων θα είναι διαθέσιμος κατά το χρόνο πώλησης, αυτός δεν δύναται να συνάψει συμβόλαιο για την επίβλεψη πέραν του ενός καταστήματος λιανικής εμπορίας γεωργικών φαρμάκων.

5) Από τις 26 Νοεμβρίου 2015, η πώληση φυτοπροστατευτικού προϊόντος που περιλαμβάνεται στον Κατάλογο Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Επαγγελματικής Χρήσης επιτρέπεται μόνο σε επαγγελματίες χρήστες που παρουσιάζουν το Πιστοποιητικό Κατάρτισης Επαγγελματία Χρήστη Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων. Ο αριθμός μητρώου του επαγγελματία χρήστη θα καταγράφεται στο αντίγραφο του τιμολογίου που θα φυλάσσεται σε αρχείο του καταστήματος.

6) Οι μικροδιανομείς που πωλούν μόνο προϊόντα για μη επαγγελματική χρήση και τα οποία δεν θα περιλαμβάνονται στον Κατάλογο Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Επαγγελματικής Χρήσης δεν είναι απαραίτητο να κατέχουν το Πιστοποιητικό Κατάρτισης Διανομέα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων που προνοείται στο Μέρος Α του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος, υπό την προϋπόθεση ότι εξαιρούνται από την απαίτηση για χορήγηση άδειας πωλητή σύμφωνα με τους περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμούς του 2003, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

Μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2014, κάθε υπεύθυνος για τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικού προϊόντος που προορίζεται για ερασιτεχνική χρήση θα πρέπει να παρέχει σε κάθε διανομέα ή μικροδιανομέα του προϊόντος, έντυπο με γενικές πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από τη χρήση του, ιδίως σχετικά με τις πηγές κινδύνου, την έκθεση, τον ορθό τρόπο αποθήκευσης, το χειρισμό και την εφαρμογή, την ασφαλή διάθεση σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία για τα απόβλητα, καθώς και σχετικά με εναλλακτικές λύσεις χαμηλού κινδύνου.

Οι διανομείς ή μικροδιανομείς αυτών των φυτοπροστατευτικών προϊόντων θα πρέπει, από τις 26 Νοεμβρίου 2015, να παρέχουν στους πελάτες τους το εν λόγω έντυπο, με κάθε πώληση του αντίστοιχου προϊόντος.

ΜΕΡΟΣ Γ: ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

i) Μέτρα για την ενημέρωση του ευρύτερου κοινού, την προαγωγή και τη διευκόλυνση προγραμμάτων για την πληροφόρηση, την ευαισθητοποίηση και τη διάθεση επακριβών και ισορροπημένων πληροφοριών σχετικά με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, ιδίως όσον αφορά τους κινδύνους και τις ενδεχόμενες οξείες και χρόνιες επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου, στους οργανισμούς που δεν αποτελούν στόχο, στο περιβάλλον καθώς και με την ύπαρξη εναλλακτικών λύσεων χωρίς χημικά μέσα και

ii) να καθιερωθεί σύστημα συλλογής πληροφοριών, όπου αυτές είναι διαθέσιμες, για τα περιστατικά οξείας δηλητηρίασης, καθώς και για την ανάπτυξη χρόνιων δηλητηριάσεων σε ομάδες που μπορεί να έχουν παρατεταμένη έκθεση σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η ελαχιστοποίηση των κινδύνων και των επιπτώσεων στην υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων με τη λήψη μέτρων για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

1) Το Τμήμα Γεωργίας θα εκδώσει εντός του έτους 2013, έντυπο για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού για τους κινδύνους από τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, το οποίο θα αναφέρεται:

- στους κινδύνους για τον άνθρωπο από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και τα μέτρα προστασίας που θα πρέπει να λαμβάνονται ιδιαίτερα από τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009,
- στους κινδύνους για το περιβάλλον, τους οργανισμούς μη στόχους, τη χλωρίδα και την πανίδα από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και τα μέτρα που θα πρέπει να λαμβάνονται για την προστασία τους,
- στα συμπτώματα οξείας δηλητηρίασης από την έκθεση σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα και στις πρώτες βοήθειες.

Οι πιο πάνω πληροφορίες θα παρέχονται επιπλέον, μέσω του ιστοχώρου του Τμήματος Γεωργίας και του «Αγρόκυπρου», μέσω προγραμμάτων ραδιοφώνου ή/και τηλεόρασης και μέσω άρθρων που θα δημοσιεύονται σε καθημερινές εφημερίδες και το περιοδικό «Αγρότης». Όλες οι πληροφορίες θα είναι στη διάθεση οποιουδήποτε φορέα θέλει να τις αξιοποιήσει στα πλαίσια σχετικών προγραμμάτων πληροφόρησης του κοινού.

2) Οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας έχουν την ευθύνη για τη συλλογή πληροφοριών για τα περιστατικά οξείας δηλητηρίασης, καθώς και για την ανάπτυξη χρόνιων δηλητηριάσεων σε ομάδες που μπορεί να έχουν παρατεταμένη έκθεση σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα, όπως μεταξύ των χειριστών, των εργαζομένων στον αγροτικό τομέα ή των προσώπων που κατοικούν κοντά σε περιοχές στις οποίες χρησιμοποιούνται φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

Οι πληροφορίες αυτές διαβιβάζονται σε ετήσια βάση στην Αρμόδια Αρχή. Η Αρμόδια Αρχή, σε συνεργασία με τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, προβαίνει σε αξιολόγηση των περιστατικών ώστε να ληφθούν τα ενδεικνυόμενα μέτρα όπως ενημέρωση του κοινού, των κατόχων εγκρίσεων και των πωλητών γεωργικών φαρμάκων και τροποποίηση ή ανάκληση της άδειας φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

ΜΕΡΟΣ Δ: ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

i) Να καθορισθεί η διαδικασία για την επιθεώρηση και το σύστημα χορήγησης πιστοποιητικού σε εξοπλισμό εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων, η χρήση του οποίου δυνατόν να εγκυμονεί κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα που καθορίζονται στον Κανονισμό 8 των Κανονισμών, ώστε να διασφαλισθεί ότι αυτός θα ικανοποιεί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος III των Κανονισμών,

ii) να διασφαλισθεί ότι οι χειριστές του φορητού εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή των επινώτιων ψεκαστήρων, που εξαιρούνται από την πιο πάνω επιθεώρηση, έχουν ενημερωθεί σχετικά με την ανάγκη τακτικής αλλαγής των εξαρτημάτων και με τους συγκεκριμένους κινδύνους που συνδέονται με τον εξοπλισμό αυτό, καθώς και ότι έχουν εκπαιδευθεί στην ορθή χρήση του εξοπλισμού εφαρμογής και

iii) να διασφαλισθεί ότι οι επαγγελματίες χρήστες διενεργούν τακτικά ρυθμίσεις και τεχνικούς ελέγχους του εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων, σύμφωνα με την κατάλληλη κατάρτιση που λαμβάνουν όπως περιγράφεται στο Μέρος Α του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η ελαχιστοποίηση των κινδύνων και των επιπτώσεων στην υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον κατά την εφαρμογή φυτοπροστατευτικών προϊόντων, με τη διασφάλιση της καταλληλότητας του εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων και την επάρκεια γνώσεων των χειριστών του.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

1) Εκπαίδευση

Μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2015, όλοι οι επαγγελματίες χρήστες θα λάβουν εκπαίδευση για την ορθή χρήση και συντήρηση του εξοπλισμού εφαρμογής, στα πλαίσια της κατάρτισης που προνοείται στο Μέρος Α του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος.

2) Ενημέρωση για τους κινδύνους από τη χρήση του εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Από την 01 Ιανουαρίου 2014, οι πωλητές εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων θα πρέπει να ενημερώνουν τους αγοραστές σχετικά με τους συγκεκριμένους κινδύνους που συνδέονται με τον εξοπλισμό αυτό, καθώς και με την ανάγκη τακτικής αλλαγής των εξαρτημάτων. Μια τέτοια ενημέρωση θα πρέπει να γίνεται τουλάχιστον με τη μορφή εντύπου που θα δίνεται στον αγοραστή κατά την αγορά του εξοπλισμού.

Οι επαγγελματίες χρήστες θα ενημερώνονται για τους κινδύνους που συνδέονται με τον εξοπλισμό εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων καθώς και με την ανάγκη τακτικής αλλαγής των εξαρτημάτων του, στα πλαίσια της κατάρτισης που προνοείται στο Μέρος Α του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος.

3) Σύστημα επιθεώρησης εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων και χορήγησης πιστοποιητικού

α) Το σύστημα επιθεώρησης και χορήγησης πιστοποιητικού θα εφαρμόζεται στους νεφελοψεκαστήρες και σε ψεκαστήρες αγρού που φέρουν ή είναι συνδεδεμένοι με δεξαμενή ψεκαστικού υγρού μεγαλύτερη των 100 λίτρων ή σε εξοπλισμό εφαρμογής του οποίου η χρήση, μετά από εκτίμηση της Αρμόδιας Αρχής, δυνατόν να εγκυμονεί κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.

β) Από την 1^η Ιανουαρίου 2014, οι κάτοχοι του πιο πάνω εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων υποβάλλουν αίτηση στο Τμήμα Γεωργίας για εγγραφή του εξοπλισμού τους σε ειδικό Μητρώο. Το έντυπο της αίτησης εγγραφής στο Μητρώο, ετοιμάζεται από το Τμήμα Γεωργίας.

γ) Τις επιθεωρήσεις του πιο πάνω εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων διενεργούν Σταθμοί που αδειοδοτούνται από την Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με κριτήρια που θα καθορίσει με απόφασή της μέχρι τις 31/06/2013. Επιπλέον, η Αρμόδια Αρχή θα καθορίσει με απόφασή της μέχρι τις 31/06/2013, τη διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης της άδειας των Σταθμών επιθεώρησης εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

δ) Οι αδειοδοτημένοι Σταθμοί θα διασφαλίζουν κατά την επιθεώρηση ότι ο εξοπλισμός εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων ικανοποιεί τις σχετικές απαιτήσεις του Παραρτήματος III των Κανονισμών.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση της επιθεώρησης, το Συνεργείο θα χορηγεί σχετικό πιστοποιητικό καταλληλότητας του εξοπλισμού εφαρμογής, σε έντυπο που καθορίζεται από την Αρμόδια Αρχή.

Η Αρμόδια Αρχή θα προχωρήσει, μέχρι τις 30/06/2013, στην έκδοση Εγχειριδίου Επιθεώρησης του εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων που οφείλουν να ακολουθούν οι Σταθμοί που θα χορηγούν τα πιστοποιητικά καταλληλότητας.

ε) Από τις 26 Νοεμβρίου 2016, απαγορεύεται η χρήση εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων που αναφέρεται στο σημείο α), που δεν διαθέτει πιστοποιητικό καταλληλότητας.

4) Έλεγχος επαγγελματιών χρηστών

Στα πλαίσια των ελέγχων που διενεργούνται για την εφαρμογή του περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμου του 2011, θα ελέγχεται εάν οι επαγγελματίες χρήστες διενεργούν τακτικά ρυθμίσεις και τεχνικούς ελέγχους του εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

ΜΕΡΟΣ Ε: ΑΕΡΟΨΕΚΑΣΜΟΙ

Στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για τον καθορισμό της διαδικασίας για τη χορήγηση άδειας εφαρμογής αεροψεκασμών μόνο σε ειδικές περιπτώσεις, σύμφωνα με τον Κανονισμό 9 των Κανονισμών.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι ο καθορισμός της διαδικασίας για τη χορήγηση άδειας εφαρμογής αεροψεκασμών μόνο σε ειδικές περιπτώσεις και υπό τέτοιες προϋποθέσεις που να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

Διαδικασία Χορήγησης Άδειας Εφαρμογής Αεροψεκασμών σε Ειδικές Περιπτώσεις

1) Το Τμήμα Γεωργίας θα καθορίσει μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2013:

- α) Τις συγκεκριμένες συνθήκες υπό τις οποίες μπορεί να διενεργηθεί αεροψεκασμός,
- β) τις καλλιέργειες, τις περιοχές, τις περιστάσεις και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των καιρικών συνθηκών, όπου είναι δυνατό να επιτραπεί ο αεροψεκασμός και
- γ) τα αναγκαία μέτρα για την έγκαιρη προειδοποίηση των κατοίκων και των διερχομένων και για την προστασία του περιβάλλοντος στις περιοχές που γειτνιάζουν με εκείνη στην οποία διενεργείται ο ψεκασμός

Το Τμήμα Γεωργίας θα έχει τη δυνατότητα να τροποποιεί τα πιο πάνω εάν αυτό κριθεί αναγκαίο.

2) Ο αιτητής υποβάλλει για έγκριση στο Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας, Σχέδιο Εφαρμογής, συνοδευόμενο από τα απαραίτητα στοιχεία, στο οποίο περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζεται ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) Η εφαρμογή του αεροψεκασμού θα είναι σύμφωνη με τα όσα καθορίζονται από το Τμήμα Γεωργίας σύμφωνα με το σημείο 1 πιο πάνω,
- β) δεν υπάρχουν βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις, ή υπάρχουν σαφή πλεονεκτήματα, από άποψη περιορισμένου αντικτύπου στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον, σε σύγκριση με την επίγεια εφαρμογή γεωργικών φαρμάκων,
- γ) τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που θα χρησιμοποιηθούν έχουν εγκριθεί για αεροψεκασμό από το Τμήμα Γεωργίας μετά από ειδική αξιολόγηση των κινδύνων του αεροψεκασμού,
- δ) μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2015, ο χειριστής που διενεργεί τον αεροψεκασμό θα πρέπει να αποδεικνύει την επαρκή γνώση του στη διενέργεια αεροψεκασμών με την απαραίτητη προηγούμενη επαγγελματική εμπειρία που διαθέτει. Μετά τις 26 Νοεμβρίου 2015, ο χειριστής θα θεωρείται ότι έχει επαρκή γνώση στη διενέργεια αεροψεκασμών μόνο εφόσον κατέχει το Πιστοποιητικό Κατάρτισης Επαγγελματία Χρήστη Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων που αναφέρεται στο Μέρος Α του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος.

ε) η επιχείρηση που είναι υπεύθυνη για τη διενέργεια αεροψεκασμών έχει λάβει πιστοποιητικό από η αρχή που είναι αρμόδια για την έγκριση εξοπλισμών και αεροσκαφών για την από αέρος εφαρμογή φυτοπροστατευτικών προϊόντων,

στ) λαμβάνονται συγκεκριμένα μέτρα διαχείρισης κινδύνων αν η προς ψεκασμό περιοχή βρίσκεται κοντά σε περιοχές προσβάσιμες στο κοινό, ώστε να διασφαλίζεται ότι δε θα υπάρξουν αρνητικές συνέπειες για την υγεία των κατοίκων και των διερχομένων - νοείται ότι, η προς ψεκασμό περιοχή δεν μπορεί να βρίσκεται κοντά σε κατοικημένες περιοχές,

ζ) τα αεροσκάφη είναι εξοπλισμένα με εξαρτήματα που χρησιμοποιούν τη βέλτιστη διαθέσιμη τεχνολογία για τον περιορισμό της μετατόπισης του ψεκαστικού νέφους εκτός στόχου.

3) Ο αιτητής υποβάλλει στο Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας, Αίτηση Εφαρμογής Αεροψεκασμού, σε έντυπο που ετοιμάζεται από το Τμήμα Γεωργίας και στο οποίο αναφέρονται:

α) το εγκεκριμένο, από το Τμήμα Γεωργίας, Σχέδιο Εφαρμογής, βάσει του οποίου θα διενεργηθεί ο αεροψεκασμός,

β) η ακριβής περιοχή/περιοχές στις οποίες θα διενεργηθεί ο αεροψεκασμός,

γ) η προβλεπόμενη χρονική περίοδος του αεροψεκασμού,

δ) τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που θα χρησιμοποιηθούν και

ε) οι ποσότητες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που θα χρησιμοποιηθούν.

4) Ο Διευθυντής του Τμήματος Γεωργίας ορίζει τριμελή Επιτροπή που συνίσταται από Λειτουργούς του Τμήματος Γεωργίας, η οποία θα έχει την ευθύνη για την αξιολόγηση του Σχεδίου Εφαρμογής και της Αίτησης Εφαρμογής Αεροψεκασμού και την υποβολή σχετικής εισηγητικής πρότασης στο Διευθυντή.

Διαδικασία Χορήγησης Άδειας Εφαρμογής Αεροψεκασμών σε Ειδικές Περιπτώσεις υπό Ιδιαίτερες Περιστάσεις

Υπό ιδιαίτερες περιστάσεις, όπως έκτακτη ανάγκη ή ορισμένες δυσχερείς καταστάσεις, υποβάλλεται η Αίτηση Εφαρμογής Αεροψεκασμού χωρίς να είναι απαραίτητη η υποβολή Σχεδίου Εφαρμογής. Η τριμελής Επιτροπή που αναφέρεται πιο πάνω, αξιολογεί την αίτηση λαμβάνοντας υπόψη την τήρηση των προϋποθέσεων των παραγράφων (2) και (3), του Κανονισμού 9 των Κανονισμών. Η τριμελής Επιτροπή δύναται να ζητήσει τις απόψεις του αιτητή ή/και οποιουδήποτε εμπειρογνώμονα κρίνει ότι θα μπορούσε να υποβοηθήσει το έργο της. Με το πέρας της αξιολόγησης, η τριμελής Επιτροπή υποβάλλει σχετική εισηγητική πρόταση στο Διευθυντή.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ: ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την ενημέρωση των προσώπων που θα μπορούσαν να εκτεθούν σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η προστασία της υγείας των προσώπων που θα μπορούσαν να εκτεθούν σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος, από τις επιπτώσεις των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

1) Οι επαγγελματίες χρήστες υποχρεούνται να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε κατά την εφαρμογή φυτοπροστατευτικού προϊόντος να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα δημιουργίας μετακινούμενου ψεκαστικού νέφους.

Για το σκοπό αυτό οι επαγγελματίες χρήστες δύνανται, μεταξύ άλλων, να προβαίνουν στις ακόλουθες ενέργειες:

- να εφαρμόζουν εναλλακτικά της χημικής καταπολέμησης, μέτρα φυτοπροστασίας,
- να εφαρμόζουν τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα με εξοπλισμό εφαρμογής που δεν δημιουργεί μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος,
- να χρησιμοποιούν ακροφύσια χαμηλής διασποράς του ψεκαστικού νέφους ή αυτά να είναι επαρκώς ρυθμισμένα και συντηρημένα για τη μείωση του μετακινούμενου ψεκαστικού νέφους,
- να εφαρμόζουν τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα σε μέρες και ώρες κατά τις οποίες ελαχιστοποιείται η πιθανότητα έκθεσης ανθρώπων στο ψεκαστικό νέφος,
- να μην εφαρμόζουν τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα όταν φυσά άνεμος.

2) Οι επαγγελματίες χρήστες υποχρεούνται να ενημερώνουν όλους όσους θα μπορούσαν να εκτεθούν σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος.

Η εν λόγω ενημέρωση γίνεται γραπτώς, σε έντυπο που θα καθορίσει το Τμήμα Γεωργίας, και περιλαμβάνει τουλάχιστον τον εκτιμώμενο χρόνο έναρξης του ψεκασμού, την περιοχή και την καλλιέργεια όπου θα γίνει η εφαρμογή, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που θα χρησιμοποιηθούν, τη σήμανση τοξικότητάς τους και τις σχετικές φράσεις κινδύνου που αφορούν την υγεία του ανθρώπου και τις επιπτώσεις σε δραστηριότητες άλλων επαγγελματιών που δύναται να επηρεάζονται (π.χ. μελισσοκόμους, κτηνοτρόφους, σαλιγκαροτρόφους κτλ.).

Η γραπτή αυτή ενημέρωση πραγματοποιείται τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν τον εκτιμώμενο χρόνο έναρξης του ψεκασμού. Ο επαγγελματίας χρήστης αναρτά το πιο πάνω έντυπο στην είσοδο κάθε οικήματος ή επαγγελματικού χώρου ανθρώπων οι οποίοι θα μπορούσαν να εκτεθούν σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος, ή επιδίδεται από τον επαγγελματία χρήστη εφόσον αυτό είναι δυνατόν.

Όταν οι άνθρωποι που δυνατόν να εκτεθούν στο μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος είναι αποκλειστικά οι διερχόμενοι από την περιοχή, η πιο πάνω γραπτή ενημέρωση πραγματοποιείται πριν την έναρξη του ψεκασμού, με τοποθέτηση του εντύπου πέριξ του χώρου εφαρμογής (π.χ. σε πασσάλους, στην περίφραξη του χώρου κτλ.).

3) Η Αρμόδια Αρχή δύναται, με απόφασή της, να ζητήσει τη λήψη επιπρόσθετων μέτρων ενημέρωσης των ανθρώπων που θα μπορούσαν να εκτεθούν σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος, σε περιπτώσεις που αυτό κριθεί απαραίτητο.

ΜΕΡΟΣ Ζ: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ

Στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

- i) Να δίνεται προτεραιότητα στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που δεν έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνα για το υδάτινο περιβάλλον σύμφωνα με τον περί Χημικών Ουσιών Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, ούτε περιέχουν επικίνδυνες ουσίες προτεραιότητας όπως ορίζονται στον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται,
- ii) να δίνεται προτεραιότητα στις αποδοτικότερες τεχνικές εφαρμογής, όπως είναι η χρήση του εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων με χαμηλή διασπορά ψεκασμού, ειδικά στις καλλιέργειες κατακόρυφης ανάπτυξης, όπως οι σπρωρώνες και οι αμπελώνες,
- iii) να γίνεται χρήση περιοριστικών μέτρων για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου ρύπανσης του χώρου εκτός ψεκασμού, η οποία ενδεχομένως να δημιουργηθεί από μετακίνηση του ψεκαστικού νέφους, επιφανειακή και υπόγεια απορροή και
- iv) να περιορίζονται στο μέγιστο δυνατό βαθμό ή αποκλείονται οι εφαρμογές φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην επιφάνεια ή κατά μήκος οδών, σιδηροδρομικών γραμμών, πολύ διαπερατών εδαφών ή άλλων υποδομών που βρίσκονται κοντά σε επιφανειακά ή υπόγεια ύδατα, καθώς και στην επιφάνεια καλυμμένων εδαφών όπου υπάρχει μεγάλος κίνδυνος απορροής στα επιφανειακά ύδατα ή στο αποχετευτικό δίκτυο.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η λήψη μέτρων για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και του πόσιμου νερού από τις επιπτώσεις των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

1) Οι χρήστες φυτοπροστατευτικών προϊόντων οφείλουν να τηρούν πιστά τις ακόλουθες ζώνες στις οποίες απαγορεύεται η χρήση ή/και η αποθήκευση φυτοπροστατευτικών προϊόντων:

α) τις ζώνες ασφάλειας όπως αυτές τυχόν καθορίζονται με την χορήγηση άδειας έκαστου φυτοπροστατευτικού προϊόντος και επισημαίνονται στην ετικέτα του,

β) τις ζώνες προστασίας όπως αυτές καθορίζονται σε Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου, για τα υδατικά συστήματα τα οποία χρησιμοποιούνται για τη λήψη ύδατος για σκοπούς ανθρώπινης κατανάλωσης και

γ) τις ζώνες προστασίας γεωτρήσεων ύδρευσης όπως αυτές καθορίζονται στο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Μέτρα Προστασίας Υπόγειων Νερών) Διάταγμα του 1996, όπως αυτό εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

2) Το Τμήμα Γεωργίας θα διασφαλίσει, μέσω των ελέγχων που πραγματοποιούνται στο επίπεδο του γεωργού στα πλαίσια εφαρμογής του περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμου του 2011, ότι τηρούνται πιστά οι τυχόν επιπλέον οδηγίες της ετικέτας σε σχέση με τα μέτρα περιορισμού των

κινδύνων για το υδάτινο περιβάλλον, όπως η χρήση ακροφυσίων χαμηλής διασποράς του ψεκαστικού νέφους, οι ζώνες ασφάλειας, οι ζώνες προστασίας κτλ.

Επιπλέον, μέσω αυτών των ελέγχων, το Τμήμα Γεωργίας θα εντοπίζει στο επίπεδο του γεωργού τυχόν παρουσία αχρηστευμένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων που χρήζουν συλλογής και ασφαλούς διάθεσης και αποτελούν εν δυνάμει σημειακές πηγές επιβάρυνσης του υδάτινου περιβάλλοντος. Τα αχρηστευμένα αυτά φυτοπροστατευτικά προϊόντα θα προσδιορίζονται και θα καταχωρούνται σε ένα εθνικό κατάλογο.

3) Στα πλαίσια της κατάρτισης που αναφέρεται στο Μέρος Α του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος καθώς και των ενημερώσεων και συμβουλευτικών υπηρεσιών που θα παρέχονται σύμφωνα με το Μέρος Ι του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος, θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή:

α) Όστε να δίνεται προτεραιότητα στη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων που δεν έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνα για το υδάτινο περιβάλλον σύμφωνα με τον περί Χημικών Ουσιών Νόμο, ούτε περιέχουν επικίνδυνες ουσίες προτεραιότητας όπως ορίζονται στον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο. Για το σκοπό αυτό, το Τμήμα Γεωργίας θα καταρτίσει μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2013, κατάλογο με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που εμπίπτουν στις προαναφερόμενες κατηγορίες

και

β) ώστε να εφαρμόζονται κατά προτίμηση αποδοτικότερες τεχνικές εφαρμογής, όπως η χρήση εξοπλισμού εφαρμογής φυτοπροστατευτικών προϊόντων με χαμηλή διασπορά ψεκασμού, ειδικά στις καλλιέργειες κατακόρυφης ανάπτυξης, όπως οι οπωρώνες και οι αμπελώνες.

4) Το Τμήμα Γεωργίας θα διερευνήσει τη δυνατότητα παροχής κινήτρων στα πλαίσια της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής για την προώθηση της χρήσης ακροφυσίων χαμηλής διασποράς του ψεκαστικού νέφους.

5) Το Τμήμα Γεωργίας θα αξιολογήσει, σε συνεργασία με το Τμήμα Περιβάλλοντος και το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, τις δυνατότητες εφαρμογής καινοτόμων συστημάτων διαχείρισης υγρών αποβλήτων (π.χ. βιοκλίνες) για το χειρισμό των καταλοίπων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και του ψεκαστικού διαλύματος που απομένει μετά την εφαρμογή. Για το σκοπό αυτό, θα ζητήσει όπως υποβληθούν στοιχεία από τους ενδιαφερόμενους για τη λειτουργία αυτών των συστημάτων. Επιπλέον, θα διερευνηθεί η δυνατότητα παροχής κινήτρων στα πλαίσια της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, για την προώθηση της χρήσης αυτών των συστημάτων.

6) Απαγορεύεται η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και η απόρριψη των υπολειμμάτων τους στην επιφάνεια ή κατά μήκος οδών, πολύ διαπερατών εδαφών ή άλλων υποδομών που βρίσκονται κοντά σε επιφανειακά ή υπόγεια ύδατα, καθώς και στην επιφάνεια καλυμμένων εδαφών όπου υπάρχει κίνδυνος απορροής στα επιφανειακά ύδατα ή στο αποχετευτικό δίκτυο.

Κατά παρέκκλιση από τα πιο πάνω, επιτρέπεται η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων μόνο μετά από ενυπόγραφη γνωμάτευση Συμβούλου, στην οποία θα αιτιολογείται η μη χρήση εναλλακτικών πρακτικών και θα προτείνονται τα τυχόν μέτρα περιορισμού των κινδύνων που θα πρέπει να ληφθούν για προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο φυτοπροστατευτικά προϊόντα χαμηλού κινδύνου, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 47 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009. Σε αντίθετη περίπτωση, θα πρέπει να δίνεται έγκριση από την Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με τη διαδικασία που θα καθορίσει με Απόφασή της.

ΜΕΡΟΣ Η: ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Ή ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΤΟΥΣ ΣΕ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την ελαχιστοποίηση ή απαγόρευση της χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων:

- σε περιοχές που χρησιμοποιούνται από το ευρύ κοινό ή από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού,
- σε προστατευόμενες περιοχές όπως αυτές ορίζονται στον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο και σε περιοχές για τις οποίες λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα διατήρησης σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου και του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου και
- σε περιοχές στις οποίες έχει πρόσφατα εφαρμοστεί φυτοπροστατευτικό προϊόν και χρησιμοποιούνται ή είναι προσβάσιμες από τους εργαζομένους στη γεωργία

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η προστασία της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος με την ελαχιστοποίηση ή απαγόρευση της χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή των κινδύνων τους σε συγκεκριμένες περιοχές.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

1. «Ειδικές Περιοχές Α»

Ως «Ειδικές Περιοχές Α» ορίζονται οι περιοχές που χρησιμοποιούνται από το ευρύ κοινό ή από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, όπως δημόσια πάρκα και κήποι, κατασκηνωτικοί χώροι, αθλητικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις αναψυχής, σχολεία, εκπαιδευτήρια και παιδικές χαρές, εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης (π.χ. νοσοκομεία, κλινικές, ευαγή ιδρύματα), ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, στρατόπεδα και αρχαιολογικοί χώροι.

Στις Ειδικές Περιοχές Α:

i) Απαγορεύεται, από τις 30/06/2013, η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων που χαρακτηρίζονται ως τοξικά (Τ), πολύ τοξικά (Τ⁺), καρκινογόνα, μεταλλαξιογόνα ή τοξικά για την αναπαραγωγή σύμφωνα με τον περί Χημικών Ουσιών Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

ii) θα εφαρμόζονται, από τις 30/06/2013, κατά προτεραιότητα, φυτοπροστατευτικά προϊόντα χαμηλού κινδύνου όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 47 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, μέτρα βιολογικού ελέγχου και εναλλακτικές της χημικής καταπολέμησης, μέθοδοι.

Λαμβάνοντας υπόψη το σημείο i πιο πάνω, σε περίπτωση εφαρμογής άλλων φυτοπροστατευτικών προϊόντων θα πρέπει να υπάρχει η ενυπόγραφη γνωμάτευση Συμβούλου στην οποία θα πρέπει να προτείνονται και τα τυχόν μέτρα περιορισμού των κινδύνων που θα πρέπει να ληφθούν για προστασία της υγείας του ανθρώπου. Στα πλαίσια των μέτρων αυτών, θα πρέπει να δίδεται το μέγιστο χρονικό διάστημα από την εφαρμογή φυτοπροστατευτικού προϊόντος και πρόσβασης του ανθρώπου στο χώρο εφαρμογής. Το διάστημα αυτό, θα πρέπει να γνωστοποιείται από τον χρήστη, με ειδικές ευκρινείς σημάνσεις πέριξ του χώρου εφαρμογής.

Κατά τη μεταβατική περίοδο μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2015, οπότε και θα χορηγηθεί Πιστοποιητικό Κατάρτισης Συμβούλου Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων σε όλους τους Συμβούλους, η πιο πάνω ενυπόγραφη γνωμάτευση θα δίδεται από γεωπόνους.

Η εφαρμογή οποιουδήποτε φυτοπροστατευτικού προϊόντος να γίνεται μόνο με εξοπλισμό εφαρμογής χαμηλής αερομεταφοράς ψεκαστικού νέφους.

iii) θα λαμβάνονται όλα τα μέτρα πληροφόρησης του κοινού, όπως προνοούνται στο Μέρος ΣΤ του Παραρτήματος του παρόντος Διατάγματος.

2. «Ειδικές Περιοχές Β»

Ως «Ειδικές Περιοχές Β» ορίζονται:

α) οι προστατευόμενες περιοχές όπως αυτές ορίζονται στον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται και αποτελούν νερά κολύμβησης για τις περιοχές αυτές θα ισχύουν οι απαγορεύσεις και τα μέτρα που αναφέρονται για τις «Ειδικές Περιοχές Α»

και

β) οι περιοχές για τις οποίες λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα διατήρησης σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου και του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται για τις περιοχές αυτές θα εφαρμόζονται τα μέτρα που περιλαμβάνονται στα Διαχειριστικά Σχέδια των περιοχών Natura 2000 και αφορούν τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

3. «Ειδικές Περιοχές Γ»

Ως «Ειδικές Περιοχές Γ» ορίζονται οι περιοχές στις οποίες έχει πρόσφατα εφαρμοστεί φυτοπροστατευτικό προϊόν και χρησιμοποιούνται ή είναι προσβάσιμες από τους εργαζομένους στη γεωργία.

Θα πρέπει να τηρούνται πιστά οι οδηγίες της ετικέτας σε σχέση με το χρονικό διάστημα ασφάλειας μεταξύ της εφαρμογής και της πρόσβασης του ανθρώπου στην καλλιέργεια όπου έχει εφαρμοστεί το φυτοπροστατευτικό προϊόν.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε η πρόσβαση των ανθρώπων να γίνεται αφού στεγνώσει το ψεκαστικό υγρό ή έχει ολοκληρωθεί η ενσωμάτωση του φυτοπροστατευτικού προϊόντος στο έδαφος ή, σε περίπτωση εφαρμογής σε κλειστούς χώρους, ο χώρος έχει αεριστεί επαρκώς.

4. «Φορείς Οικολογικής Διαχείρισης Πρασίνου»

Το Τμήμα Γεωργίας θα καλέσει όλους τους Δήμους, Κοινότητες και φορείς (π.χ. σχολικές εφορείες) που διαχειρίζονται χώρους πρασίνου στις «Ειδικές Περιοχές Α», να συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα «Φορείς Οικολογικής Διαχείρισης Πρασίνου» στο οποίο θα εντάσσονται όσοι Δήμοι, Κοινότητες και φορείς επιτύχουν να ελαχιστοποιήσουν τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στους χώρους πρασίνου τους, εφαρμόζοντας προγράμματα ολοκληρωμένης ή βιολογικής αντιμετώπισης εχθρών και ασθενειών.

Για το σκοπό αυτό, οι ενδιαφερόμενοι Δήμοι, Κοινότητες και φορείς θα πρέπει να υποβάλουν, στο Τμήμα Γεωργίας, το Πρόγραμμα Ολοκληρωμένης ή Βιολογικής Αντιμετώπισης Εχθρών και Ασθενειών που σκοπεύουν να εφαρμόσουν. Κατά την υποβολή αυτού του Προγράμματος, δύνανται να υποβάλουν στοιχεία σχετικά με τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων πριν την

εφαρμογή του ώστε να εξακριβωθεί το επίπεδο επιτυχίας του στόχου ελαχιστοποίησης της χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Το Τμήμα Γεωργίας θα καθορίσει κριτήρια επιτυχίας για την ένταξη των Δήμων, Κοινοτήτων και φορέων στο Πρόγραμμα «Φορείς Οικολογικής Διαχείρισης Πρασίνου» και θα χορηγεί σχετικά πιστοποιητικά συμμετοχής.

ΜΕΡΟΣ Θ: ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ ΤΟΥΣ

Στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν μέτρα σε σχέση με:

- i) την αποθήκευση, χειρισμό, αραίωση και ανάμειξη φυτοπροστατευτικών προϊόντων πριν από την εφαρμογή,
- ii) χειρισμούς των συσκευασιών και των καταλοίπων φυτοπροστατευτικών προϊόντων,
- iii) τη διάθεση του ψεκαστικού διαλύματος που απομένει μετά την εφαρμογή,
- iv) τον καθαρισμό του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται μετά την εφαρμογή και
- v) την ανάκτηση ή διάθεση των καταλοίπων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και των συσκευασιών τους σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία για τα απόβλητα.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η ελαχιστοποίηση των κινδύνων και των επιπτώσεων στην υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον με τον κατάλληλο χειρισμό και αποθήκευση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων και την κατάλληλη επεξεργασία των συσκευασιών τους και των καταλοίπων τους.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

- 1) Το Τμήμα Γεωργίας θα εκδώσει, μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2013, Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής σε σχέση με τα πιο πάνω μέτρα. Το Τμήμα Γεωργίας δύναται να προβαίνει στην τροποποίησή τους λαμβάνοντας υπόψη την επιστημονική ή τεχνική πρόοδο.
- 2) Οι Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής θα ενταχθούν στο εκπαιδευτικό υλικό της κατάρτισης που αναφέρεται στο Μέρος Α του παρόντος Διατάγματος.
- 3) Η εφαρμογή των οδηγιών της ετικέτας των φυτοπροστατευτικών προϊόντων είναι υποχρεωτική. Στα πλαίσια των ελέγχων που διενεργούνται για την εφαρμογή του περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμου του 2011, θα ελέγχεται η εφαρμογή των οδηγιών της ετικέτας που αφορούν τα πιο πάνω μέτρα καθώς και της εφαρμογής του έκαστου Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής.
- 4) Το Τμήμα Γεωργίας θα αξιολογήσει, σε συνεργασία με το Τμήμα Περιβάλλοντος, τις δυνατότητες εφαρμογής καινοτόμων συστημάτων διαχείρισης υγρών αποβλήτων (π.χ. βιοκλίνες) για το χειρισμό των καταλοίπων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και του ψεκαστικού διαλύματος που απομένει μετά την εφαρμογή. Για το σκοπό αυτό, θα ζητήσει όπως υποβληθούν στοιχεία από τους ενδιαφερόμενους για τη λειτουργία αυτών των συστημάτων. Επιπλέον, θα διερευνηθεί η δυνατότητα παροχής κινήτρων στα πλαίσια της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, για την προώθηση της χρήσης αυτών των συστημάτων.

ΜΕΡΟΣ Ι: ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για:

- i) Την προώθηση της αντιμετώπισης επιβλαβών οργανισμών με χαμηλή εισροή φυτοπροστατευτικών προϊόντων, όπως η ολοκληρωμένη φυτοπροστασία και η βιολογική καλλιέργεια,
- ii) τη δημιουργία ή και στήριξη της δημιουργίας των συνθηκών εφαρμογής ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας, παρέχοντας στους επαγγελματίες χρήστες τις απαραίτητες πληροφορίες και μέσα για την παρακολούθηση των επιβλαβών οργανισμών και τη λήψη αποφάσεων, καθώς και πρόσβαση σε συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία,
- iii) την εφαρμογή των γενικών αρχών της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας, όπως αυτές ορίζονται στο Παράρτημα Ι των Κανονισμών, από όλους τους επαγγελματίες χρήστες και
- iv) την παροχή κινήτρων για την ενθάρρυνση της εφαρμογής της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας επί εθελοντικής βάσεως σε ειδικές καλλιέργειες ή τομείς.

Στόχος

Στόχος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι η μείωση της εξάρτησης από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και κατ' επέκταση η μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων από τη χρήση τους, στην υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον.

Τρόπος Εφαρμογής των Μέτρων και Χρονοδιαγράμματα

1) Το Τμήμα Γεωργίας θα προβεί κατά το έτος 2013 σε μια εκστρατεία προώθησης της αντιμετώπισης επιβλαβών οργανισμών με χαμηλή εισροή γεωργικών φαρμάκων, και ιδιαίτερα της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας και της βιολογικής καλλιέργειας:

- Διοργανώνοντας ενημερωτικά σεμινάρια μέσω του Προγράμματος Γεωργικών Εφαρμογών προς όλους τους σχετικούς κλάδους παραγωγής,
- στα πλαίσια των Συστημάτων Μαθητείας στα Κέντρα Γεωργικής Εκπαίδευσης,
- μέσω προγραμμάτων ραδιοφώνου ή/και τηλεόρασης και
- μέσω άρθρων που δημοσιεύονται στον ημερήσιο τύπο και το περιοδικό «Αγρότης».

2) Το Τμήμα Γεωργίας θα κοινοποιήσει, μέχρι τις 30/06/2013, τα στοιχεία επαφής (τηλέφωνο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) των Λειτουργών του, που θα δύνανται να παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία και τη βιολογική γεωργία. Επιπλέον, μέχρι τις 30/06/2013, θα δημιουργηθεί ιστοσελίδα στην οποία θα παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας και της βιολογικής γεωργίας.

Συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία θα δύνανται να παρέχουν και ιδιώτες Σύμβουλοι. Για το σκοπό αυτό, το Τμήμα Γεωργίας θα καταρτίσει, μέχρι τις 30/06/2013, κατάλογο με τους ιδιώτες Συμβούλους που θα γνωστοποιούν στο Τμήμα Γεωργίας τη δυνατότητά τους να παρέχουν τέτοιες συμβουλευτικές υπηρεσίες.

3) Το Τμήμα Γεωργίας θα προβεί, μέχρι τις 30/06/2013, στη δημιουργία μη εξαντλητικού καταλόγου που να περιλαμβάνει προϊόντα, μέσα ή πρακτικές που είναι διαθέσιμα και πρακτικά εφαρμόσιμα στις κυπριακές συνθήκες και θα μπορούν να αξιοποιηθούν ως εναλλακτικά της χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Ο κατάλογος αυτός θα αξιοποιείται ανάλογα, από όσους θα παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία.

4) Στα πλαίσια της στρατηγικής για διαχείριση της ανθεκτικότητας προκειμένου να διατηρηθεί η αποτελεσματικότητα των φυτοπροστατευτικών προϊόντων ώστε να μην απαιτείται η αύξηση του αριθμού εφαρμογών ή των δόσεων, η Αρμόδια Αρχή θα προωθήσει την εθελοντική αναγραφή της «Ομάδας Τρόπου Δράσης» στις ετικέτες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

5) Η Αρμόδια Αρχή θα ορίσει, το αργότερο μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 2013, Επιτροπές Εμπειρογνομόνων που θα βοηθήσουν στον καταρτισμό κατευθυντήριων γραμμών Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας σε ειδικές καλλιέργειες ή τομείς. Προτεραιότητα θα δοθεί σε καλλιέργειες ή τομείς που κρίνεται ότι παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες εισροές φυτοπροστατευτικών προϊόντων αποδίδοντας προσοχή στις δραστικές ουσίες που προκαλούν ιδιαίτερη ανησυχία. Οι κατευθυντήριες γραμμές Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας θα εγκρίνονται με Απόφαση της Αρμόδια Αρχής.

Μέχρι τις 30/06/2013, το Τμήμα Γεωργίας θα πρέπει να διερευνήσει τις δυνατότητες για παροχή κινήτρων για την ενθάρρυνση της εφαρμογής των ανωτέρω Οδηγιών Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας επί εθελοντικής βάσης.

6) Το Τμήμα Γεωργίας θα πρέπει, στα πλαίσια της εκστρατείας που αναφέρεται στο σημείο 1) πιο πάνω, να ενημερώνει τους επαγγελματίες χρήστες για την υποχρέωσή τους να εφαρμόζουν τις γενικές αρχές της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας, όπως αυτές καθορίζονται στο Παράρτημα I των Κανονισμών, μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2014.

Στα πλαίσια των ελέγχων που διενεργούνται για την εφαρμογή του περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμου του 2011, θα ελέγχεται η εφαρμογή των γενικών αρχών της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας από όλους τους γεωργούς.

ΜΕΡΟΣ Κ: ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Για τη μέτρηση της προόδου που σημειώνεται στη μείωση των κινδύνων και των δυσμενών επιπτώσεων για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον από τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης, η Αρμόδια Αρχή θα αξιοποιήσει τους εναρμονισμένους δείκτες κινδύνου που θα θεσπισθούν σε κοινοτικό επίπεδο σύμφωνα με τον κανονισμό 15 των Κανονισμών.

Στην Κύπρο δεν έχουν καθορισθεί, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος Διατάγματος, εθνικοί δείκτες κινδύνου. Παρόλα αυτά θα πρέπει να τεθούν ορισμένοι εθνικοί δείκτες κινδύνου, επιπρόσθετα των εναρμονισμένων, ώστε να χρησιμοποιηθούν για να καταστεί μετρήσιμη η επίτευξη των συνολικών στόχων του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης.

Δείκτες Κινδύνου – Στόχοι – Χρονοδιαγράμματα

1) Κατάρτιση

Η χρήση και η διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων καθώς και η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με τη χρήση τους, από πρόσωπα που δεν είναι επαρκώς καταρτισμένα αποτελεί ένα εν δυνάμει κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον.

Στα πλαίσια του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης, αποτελεί στόχο η αρχική κατάρτιση και χορήγηση σχετικού πιστοποιητικού στο σύνολο των επαγγελματιών χρηστών, διανομέων και συμβούλων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2015.

2) Χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Η εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης αναμένεται να οδηγήσει σε περιορισμό της χρήσης χημικών προϊόντων φυτοπροστασίας που δυνατόν να απαιτούν τη λήψη μέτρων άμβλυσης του κινδύνου για τον άνθρωπο και το περιβάλλον σε μεγαλύτερη κλίμακα και σε αύξηση της χρήσης άλλων προϊόντων φυτοπροστασίας που δεν απαιτούν τη λήψη μέτρων άμβλυσης του κινδύνου σε τέτοια κλίμακα (π.χ. βιολογικά σκευάσματα, σκευάσματα που περιέχουν δραστικές ουσίες χαμηλού κινδύνου, κτλ.).

Στο παρόν στάδιο, δεν μπορεί να εκτιμηθεί το ποσοτικό επίπεδο που θα μπορούσε να τεθεί ως στόχος για τη μείωση ή αύξηση, αντίστοιχα, της χρήσης των πιο πάνω προϊόντων. Παρόλα αυτά, το Τμήμα Γεωργίας θα προσδιορίσει τις τάσεις στη χρήση αυτών των προϊόντων (ειδικότερα αυτών που προκαλούν ιδιαίτερη ανησυχία), λαμβάνοντας στοιχεία για τις πωλήσεις τους για την πενταετία μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2017 σε σύγκριση με την προηγούμενη πενταετία, ώστε να εκτιμήσει τις όποιες επιδράσεις της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης. Επιπλέον, το Τμήμα Γεωργίας θα ζητήσει στοιχεία για τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων από τους Δήμους, τις Κοινότητες και άλλους φορείς, καθώς και από τους Συνδέσμους Προστασίας Φυτών.

3) Επίπεδα υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε φυτικά προϊόντα

Με την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης αναμένεται να υπάρχει θετικός αντίκτυπος στα επίπεδα υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων που εντοπίζονται σε φυτικά προϊόντα.

Επομένως, στα πλαίσια του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης, αποτελεί στόχο η μείωση του ποσοστού υπερβάσεων των ανώτατων επιτρεπτών ορίων υπολειμμάτων κατά μέσο όρο 10% για την πενταετία μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2017 σε σύγκριση με την προηγούμενη πενταετία.

Για το σκοπό αυτό θα λαμβάνονται στοιχεία από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες.

4) Επίπεδα υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων στα επιφανειακά ύδατα

Η εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην όποια επιβάρυνση των υδάτων με φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

Στα πλαίσια της παρακολούθησης των υδάτων, σύμφωνα με το άρθρο 24 του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου, έχουν εντοπισθεί σποραδικά τα τελευταία χρόνια, πολύ μικρές συγκεντρώσεις δραστικών ουσιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιλαμβάνονταν στο πρόγραμμα ελέγχου. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων θα διερευνήσει, σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωργίας και το Γενικό Χημείο του Κράτους, τις δυνατότητες ένταξης στο πρόγραμμα παρακολούθησης περισσότερων δραστικών ουσιών, δίνοντας προτεραιότητα στις ουσίες προτεραιότητας όπως ορίζονται στον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο και σε αυτές που έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνες για το υδάτινο περιβάλλον σύμφωνα με τον περί Χημικών Ουσιών Νόμο. Αφού εκτιμηθεί η υφιστάμενη κατάσταση, θα εξετασθεί η ανάγκη για να τεθούν μελλοντικοί στόχοι για μείωση της παρουσίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων στα επιφανειακά ύδατα.

5) Χειρισμός άδειων συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Οι άδειες συσκευασίες φυτοπροστατευτικών προϊόντων αποτελούν πηγή κινδύνου για το περιβάλλον. Με την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης αναμένεται να υπάρχει θετικός αντίκτυπος στον ορθό χειρισμό των άδειων συσκευασιών.

Το Τμήμα Γεωργίας θα προβεί σε καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης σε σχέση με το χειρισμό των συσκευασιών των φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Για το σκοπό αυτό θα ληφθεί η σχετική πληροφόρηση από τις εταιρείες διανομής φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην Κύπρο σε σχέση με τον όγκο των άδειων συσκευασιών που παραδίδονται για ανακύκλωση ή ανάκτηση ενέργειας. Στόχος θα είναι η αύξηση του ποσοστού των άδειων συσκευασιών, λαμβάνοντας υπόψη τις λιανικές πωλήσεις φυτοπροστατευτικών προϊόντων, κατά 5% ετησίως.

6) Περιστατικά οξείας δηλητηρίασης από φυτοπροστατευτικά προϊόντα

Στα πλαίσια του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης, αποτελεί στόχο η μείωση των περιστατικών οξείας δηλητηρίασης για την πενταετία μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2017 σε σύγκριση με την προηγούμενη πενταετία.

Για τον υπολογισμό της επίτευξης του στόχου θα λαμβάνονται στοιχεία σε ετήσια βάση από τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας.

7) Διασπορά ψεκαστικού υγρού εκτός στόχου

Η διασπορά ψεκαστικού υγρού εκτός στόχου αποτελεί ένα εν δυνάμει κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον.

Η αύξηση της χρήσης ακροφυσίων χαμηλής διασποράς ψεκαστικού υγρού θα μειώσει το συγκεκριμένο κίνδυνο. Επομένως, στα πλαίσια του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης, αποτελεί στόχο η αύξηση της χρήσης ακροφυσίων χαμηλής διασποράς ψεκαστικού υγρού κατά 15%, μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2017.

Για τον υπολογισμό της επίτευξης του στόχου θα λαμβάνονται στοιχεία για τις πωλήσεις των συγκεκριμένων ακροφυσίων από τις συναφείς εταιρείες καθώς και στοιχεία από τους γεωργούς μέσω σχετικού ερωτηματολογίου.

Επιπρόσθετα, το Τμήμα Γεωργίας σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών θα μελετήσουν τη δυνατότητα χρησιμοποίησης ενός μοντέλου ανάλυσης επικινδυνότητας των συχνά εφαρμοζόμενων φυτοπροστατευτικών προϊόντων στις ορεινές περιοχές, που δυνατό να μεταφέρονται μέσω διασποράς ψεκαστικού διαλύματος προκαλώντας ρύπανση των επιφανειακών νερών.

8) Αναγραφή Ομάδας Τρόπου Δράσης στις ετικέτες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Η ανάπτυξη ανθεκτικότητας των εχθρών και ασθενειών στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα οδηγεί τις περισσότερες φορές σε μια αύξηση του αριθμού εφαρμογών με χημικά προϊόντα ή σε αύξηση των δόσεων γεγονός που οδηγεί σε μεγαλύτερους κινδύνους για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον. Στα πλαίσια της στρατηγικής για διαχείριση της ανθεκτικότητας θα πρέπει να παρέχονται στους επαγγελματίες χρήστες οι απαραίτητες πληροφορίες για την ορθή εναλλαγή των φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω των προγραμμάτων κατάρτισης αλλά και μέσω της αναγραφής της «Ομάδας Τρόπου Δράσης» στις ετικέτες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Επομένως, στα πλαίσια του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης, αποτελεί στόχο η αναγραφή της «Ομάδας Τρόπου Δράσης» στο 60% των φυτοπροστατευτικών προϊόντων μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2017.